

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

С.М. Шкарлет

«_____» _____ 2020 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для здобувачів освітнього ступеня бакалавр
спеціальності 073 «Менеджмент»

(освітньо-професійна програма «Управління персоналом та економіка праці»)
на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»

Розглянуто
на засіданні кафедри
Протокол № 9
від 11 лютого 2020 р.

ЗМІСТ

1. Мета вступного фахового випробування	3
2. Характеристика змісту програми	3
3. Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів	5
4. Порядок проведення вступного фахового випробування	6
5. Структура екзаменаційного білета	6
6. Критерії оцінювання вступного фахового випробування	6
7. Рекомендована література	7

1. Мета вступного фахового випробування

Мета вступного фахового випробування – з'ясування рівня знань та вмінь, необхідних абітурієнтам для опанування ними програм бакалавра за відповідною спеціальністю та проходження конкурсу. Завданням вступного іспиту є: оцінка теоретичної підготовки абітурієнтів з дисциплін циклу загальної підготовки та циклу професійної підготовки молодшого спеціаліста; виявлення рівня та глибини практичних умінь та навичок; визначення здатності до застосування набутих знань, умінь і навичок під час розв'язання практичних ситуацій.

2. Характеристика змісту програм

Програми вступних випробувань охоплює коло питань, які в сукупності характеризують вимоги до знань і вмінь особи, що бажає навчатися в ЧНТУ з метою одержання освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» (освітньо-професійна програма «Управління персоналом і економіка праці») на базі навчальних планів освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»:

1. Продуктивні сили та виробничі відносини, їх структура.
2. Сутність і структура економічної системи. Типи економічних систем.
3. Сутність власності. Типи, види, форми власності.
4. Фактори виробництва.
5. Товарна форма організації суспільного виробництва: поняття, причини виникнення, типи.
6. Виникнення, суть і функції грошей.
7. Сутність і функції ринку.
8. Структур та інфраструктура ринку.
9. Попит та пропозиція. Кон'юнктура ринку.
10. Конкуренція: суть, види.
11. Монополія: суть, види. Антимонопольне законодавство.
12. Підприємство як суб'єкт мікроекономічного рівня господарювання.
13. Економічні потреби та інтереси: сутність, структура.
14. Капітал як економічна категорія. Сутність капіталу.
15. Заробітна плата: сутність, функції. Форми і системи заробітної плати.
16. Суспільне відтворення: сутність, види (просте, розширене).
17. Економічне зростання: сутність, типи.
18. Зайнятість населення. Відтворення робочої сили.
19. Безробіття: сутність, причини, основні форми.
20. Світове господарство: поняття, економічна сутність, форми світогосподарських зв'язків.
21. Характеристика ринкової системи господарювання.
22. Поняття і цілі діяльності підприємства.
23. Напрями діяльності підприємства.
24. Поняття про планування діяльності підприємства.
25. Принципи і методи планування діяльності підприємства.

26. Бізнес-планування.
27. Стратегічне, тактичне і оперативне планування.
28. Поняття, класифікація і структура персоналу підприємства.
29. Категорії персоналу підприємства.
30. Показники стану і руху персоналу підприємства.
31. Система управління персоналом та кадрова політика підприємства.
32. Соціальна сутність соціально-трудових відносин як системи у сучасних умовах господарювання.
33. Поняття ринку праці, його елементи і функції.
34. Сутність і значення продуктивності праці
35. Мотивація праці.
36. Основні засоби підприємства, їх оцінка, склад і структура
37. Знос і амортизація основних засобів.
38. Показники використання основних виробничих фондів підприємства.
39. Сутність і склад оборотних засобів.
40. Нормування оборотних засобів.
41. Показники ефективності використання оборотних засобів.
42. Економічна сутність і класифікація інвестиційних ресурсів.
43. Показники ефективності інвестицій.
44. Фінансові інвестиції, оцінка їх ефективності.
45. Поняття та напрями інноваційної діяльності.
46. Виробнича програма підприємства.
47. Якість і конкурентоспроможність продукції.
48. Загальна характеристика та класифікація витрат підприємства.
49. Поняття собівартості продукції, калькулювання собівартості продукції.
50. Прибуток підприємства і його формування.
51. Рентабельність продукції і виробництва.
52. Сутність фінансів, їх функції і фінансові категорії.
53. Фінансова система і фінансова політика держави.
54. Податки: сутність, функції, класифікація, елементи. Податкова система України.
55. Поняття бюджету, його ознаки, функції та складові. Бюджетна система та бюджетна політика держави.
56. Поняття страхування, його функції та види. Первинний та вторинний страхові ринки.
57. Фінансовий ринок: поняття, функції, види.
58. Фінанси суб'єктів господарювання (юридичних осіб).
59. Фінанси домогосподарств.
60. Кредит у ринковій економіці. Кредитні системи.
61. Менеджмент як наука і мистецтво.
62. Основні категорії менеджменту.
63. Методи, принципи, закони і закономірності менеджменту
64. Сутність системного підходу до управління організацією.
65. Процесний підхід в управлінні.

66. Ситуаційний підхід в управлінні.
67. Поняття та класифікація функцій менеджменту.
68. Сутність та класифікація методів менеджменту.
69. Поняття стратегічного планування.
70. Умови прийняття управлінських рішень.

3. Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів

Для успішного засвоєння освітніх програм бакалавра абітурієнти повинні мати диплом «молодшого спеціаліста» за вказаними напрямками та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі економічних наук. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Відбір здобувачів вищої освіти для зарахування здійснюється на конкурсній основі.

4. Порядок проведення вступного фахового випробування

Вступні випробування проводяться у вигляді тестування і охоплюють фахові предмети, які були передбачені навчальними планами освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»: «Економічна теорія», «Менеджмент», «Фінанси і кредит», «Економіка підприємства».

5. Структура екзаменаційного білета

Завдання для вступного фахового випробування для здобуття освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» (освітньо-професійна програма «Управління персоналом та економіка праці») на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» включає:

- номер білету;
- 20 тестових завдань з наступних дисциплін: «Економічна теорія», «Менеджмент», «Фінанси і кредит», «Економіка підприємства» (по 5 балів кожне);
- шкалу оцінювання за 100 бальною шкалою (від 100 до 200 балів)

6. Критерії оцінювання вступного фахового випробування

За результатами вступних випробувань проводиться оцінка рівня фахових знань за наступними критеріями:

Завдання	Бали
Тестові завдання з дисципліни «Економічна теорія»	по 5 балів кожне
Тестові завдання з дисципліни «Менеджмент»	по 5 балів кожне
Тестові завдання з дисципліни «Фінанси і кредит»	по 5 балів кожне
Тестові завдання з дисципліни «Економіка підприємства»	по 5 балів кожне
Максимальна кількість балів 200	

7. Рекомендована література

1. Баєва О. В. Основи менеджменту : [практикум] / О. В. Баєва. — Київ : Центр навчальної літератури, 2007. — 524 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. — К.: Видавництво «Кондор», 2016. — 378 с.
3. Білецька Л.В. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка). Навч. пос. 2-ге вид. перероб. та доп. / Л. В. Білецька, О. В. Білецький, В. І. Савич — К.: «Центр учбової літератури», 2017. — 684 с.
4. Гетьман О.О. Економіка підприємства: Навч. посіб. / О.О. Гетьман, В.М.Шаповал. — 2-ге вид. — К.: «Центр учбової літератури», 2017. — 480 с.
5. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудова відносини: Підручник. — 5-те вид., оновлене. — К.: Вид-во «Знання», 2011. — 390 с.
6. Економічна теорія: підручник / Горlach М.І., Соколов М.О., Кримов М.І., Лисенко С.Ф., та ін. — К.: «Центр учбової літератури», 2017. — 532 с.
7. Матковський С.О., Гальків Л.І., Гринькевич О.С, Сорочак О.З. Статистика: Навчальний посібник — Львів.: «Новий Світ», 2009. — 430 с.
8. Опря А.Т. Статистика. Навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2017. — 446 с.
9. Основи економічної теорії: навч. посіб. / С.Д. Дзюбик, О.С. Ривак. — 3-те вид., переобл. і доповн. — К.: Вид-во «Знання», 2014. — 423 с.
10. Осовська, Г. В. Основи менеджменту [Текст]: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Г.В. Осовська, О. А. Осовський ; М-во освіти і науки України . — 3-те вид., перероб. та допов. — К.: Кондор, 2008 . — 664 с.
11. Червінська Л.П. Економіка праці. Навчальний посібник.— К.: «Центр учбової літератури», 2010. — 286 с.
12. Фінанси: навчальний посібник / за заг. ред. А.С. Меглаперідзе. - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 419 с.